

Львівський музей історії релігії

**Інститут української археографії та джерелознавства
ім. М. С. Грушевського НАН України**

Інститут філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Відділ нової історії Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича

**Центр релігійної культури ім. Ігоря Скочиляса
Українського католицького університету**

ІСТОРИЯ РЕЛІГІЙ В УКРАЇНІ

XXXIV МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

20 – 21 ТРАВНЯ 2024 РОКУ

ПРОГРАМА

Львів-2024

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Орест МАЛИЦЬ, директор Львівського музею історії релігії

Олександра КИРИЧУК, заступниця директора з наукової роботи Львівського музею історії релігії

Ірина ОРЛЕВИЧ, кандидатка історичних наук, в. о. директора Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії, завідувачка відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Іван АЛЬМЕС, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, директор Центру релігійної культури ім. Ігоря Сковчиляса, Український католицький університет

Анатолій КОЛОДНИЙ, заслужений діяч науки України, доктор філософських наук, професор, головний н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Мирон КАПРАЛЬ, доктор історичних наук, професор, керівник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Ірина СКОЧИЛЯС, кандидатка історичних наук, провідний науковий співробітник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Оксана ГЛАДІЙ, вчений секретар Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

Павло АРТИМИШИН, кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, старший науковий співробітник Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

ПОРЯДОК РОБОТИ

20 травня, понеділок

Лінк: <https://us06web.zoom.us/j/88247509121?pwd=bdpakYhvCcqJAcaeHTOQbsgMOcyXY5.1>

Ідентифікатор конференції: 882 4750 9121

Код доступу: 3RYnfA

10.00–10.30 Реєстрація учасників конференції в режимі онлайн

10.30–12.00 **Пленарне засідання.**

Привітання учасникам XXXIII Міжнародної наукової конференції «Історія релігій в Україні».

Людмила Філипович, д.філос.н., проф., пров.н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України
Сучасні виклики для України у сфері релігійної безпеки.

Киридон Алла, д. і. н., проф., директор Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво»

Ідеологема «русский мир» як складник консцієнтальної війни Росії проти України.

12.00–13.00 *Перерва на каву*

13:00–16:00 I секція.

1.1. «Дохристиянські культури»

1.2. «Історія християнства»

21 травня, вівторок

Лінк: <https://us06web.zoom.us/j/81665991317?pwd=eAj2K1pUCA6JbZbKwHvivHarK85Fag.1>

Ідентифікатор конференції: 816 6599 1317

Код доступу: 5hY3aT

10.20–12.00 II секція.

Археологічні, сакральні та письмові пам'ятки

12.00–13.00 *Перерва на каву*

13.00–14.30 III секція

Філософські та богословські аспекти релігійності

14.30–15.00 *Перерва на каву*

15.00–16.30 IV секція

Виклики XXI століття

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ

Вітальне слово – 5–10 хв.;

Виступи на пленарному засіданні – до 20 хв.;

запитання-відповіді – 5 хв.

Виступи в обговоренні – до 10 хв.

Виступи на секційних засіданнях – до 15 хв.;

запитання-відповіді – 5 хв.

Конференція запланована у двох режимах:

online – через застосунок ZOOM

та offline – у приміщенні музею (Львів, пл. Музейна, 1).

20 травня, понеділок

10.00–10.30 Реєстрація учасників конференції в режимі онлайн

10.30–12.00

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Лінк: <https://us06web.zoom.us/j/88247509121?pwd=bdpakYhvCcqJAcacHTOQbsgMOcyXY5.1>

Ідентифікатор конференції: 882 4750 9121

Код доступу: 3RYnfA

Модератори: *Орест Малиць, Ірлина Орлевич, Олександра Киричук*

Вітальні слова:

Малиць Орест, директор Львівського музею історії релігії;

Орлевич Ірина, к.і.н., в. о. директора Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії, завідувачка відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Виступи:

Людмила Филипович, д.філос.н., проф., пров.н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г.С.Сковороди НАН України

Сучасні виклики для України у сфері релігійної безпеки.

Киридон Алла, д. і. н., проф., директор Державної наукової установи «Енциклопедичне видавництво»

Ідеологема «русский мир» як складник консцієнтальної війни Росії проти України.

12.00–13.00. Перерва на каву

початок роботи секції о 13.00

СЕКЦІЯ I.

1.1. ДОХРИСТИЯНСЬКІ КУЛЬТИ

Лінк:

<https://us06web.zoom.us/j/88247509121?pwd=bdpakYhvCcqJAcacHTOQbsgMOcyXY5.1>

Ідентифікатор конференції: 882 4750 9121

Код доступу: 3RYnfA

Модератор: *Павло Артимішин*

*Андрій Корчак, аспірант кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки
Львівського національного університету ім. Івана Франка*

Культ Матері богів у Північному Причорномор'ї у свідченнях писемних та археологічних пам'яток (III ст. до н. е. – IV ст. н. е.).

*Анастасія Баукова, к.і.н., доц. кафедри археології та історії стародавніх цивілізацій
Львівського національного університету ім. Івана Франка*

Місце та роль фригійського Марсія у світогляді античності.

1.2. ІСТОРІЯ ХРИСТІЯНСТВА

Модератор: *Вікторія Волошенко*

Олександр Булига, директор КЗ «Рівненський обласний краєзнавчий музей» РОР
Орієнтація Почаївського монастиря на Москву (20-ті рр. XVII – 10-ті рр. XVIII ст.). Причини, перебіг, результати.

Анна Навроцька, завідувачка відділу рукописів та стародруків Національного музею у Львові ім. Андрея Шептицького

«Дисциплінування» духовенства крізь призму духовного суду Львівської єпархії кін. XVII – поч. XVIII ст.

Ігор Букало, аспірант кафедри Історії Українського католицького університету
Пріори Підкамінського домініканського монастиря у XVIII ст.

Роман Лехнюк, к.і.н., асистент кафедри історії, музеєзнавства та культурної спадщини Національного університету «Львівська політехніка»

Вплив військових конфліктів 1914–1921 рр. на греко-католицьке парафіяльне духовенство в Галичині.

Tomasz Pudłocki, dr. hab., profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego
Kościół łaciński i greckokatolicki w Przemyślu wobec wyzwań nacjonalizmów w latach 1918–1939.

Kamil Ruszala, dr. hab., assistant professor of Modern History, Institute of History, Jagiellonian University

Kapelani wojskowi greckokatolicki w armii austriackiej podczas I wojny światowej.

*Олег Єгреший, к.і.н., доц. кафедри історії України і методики викладання історії
Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника*

Спроба історичної «регенерації» біографії сестри Йосифи (Ісопенко) шляхом кримінальної справи.

Тарас Бублик, к.і.н., доц. кафедри історії, музеєзнавства і культурної спадщини Національного університету «Львівська політехніка»

Політв'язень Іван Гель: лідер руху за легалізацію Української греко-католицької церкви (1987–1990).

Оксана Пасіцька, д.і.н., ст. дослідник, ст.н.сп. відділу новітньої історії Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича

Митрополит Андрей Шептицький та Апостольський Візитатор Петро Вергун: спільні проєкти в інтересах Церкви та народу.

15.20–15.40 Презентація видань серії «Київське християнство»:

Іван Альмес, к.і.н., ст. викладач кафедри історії, директор Центру релігійної культури ім. Ігоря Скочиляса, Український католицький університет;

Оксана Вінниченко, к.і.н., доц., завідувачка кафедри історії, Український католицький університет

Олексій Вінниченко, к.і.н., доцент кафедри давньої історії та архівознавства Львівського національного університету ім. Івана Франка

Ірина Скочиляс, к.і.н., пров.н.сп. Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Ігор Скочиляс. «*Slavia Unita*» в історії та культурі Київської митрополії кінця XVI – XVIII ст. / вст. ст. Максима Яременка; упоряд.: Оксана Вінниченко, Олексій Вінниченко, Ірина Скочиляс, Ярослав Федорук, Максим Яременко. Львів – Київ: Український католицький університет, 2024. хvi + 840 с. (Серія «Київське християнство», т. 34).

15.40–16.00 Презентація видань:

Мирон Капраль, д.і.н., проф., керівник Львівського відділення Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

Юзефович Я. Т. *Історія Львівського архієпископства (1614–1700)* / Josephowic J. T. *Leopoliensis Archiepiscopatus Historia (1614–1700)* / Упоряд. М. Капраль, І. Клименко. Львів, 2023.

Дарія (Світлана) Турків, ЧСВВ

Сестри Чину святого Василя Великого у Східній Галичині наприкінці XIX – у першій половині XX століть; служіння та просвіта. Львів: Манускрипт-Львів, 2023.

21 травня, вівторок
початок роботи секції о 10.20

СЕКЦІЯ II.

АРХЕОЛОГІЧНІ, САКРАЛЬНІ ТА ПИСЬМОВІ ПАМ'ЯТКИ

Лінк: <https://us06web.zoom.us/j/81665991317?pwd=eAj2K1pUCA6JbZbKwHvivHarK85Fag.1>

Ідентифікатор конференції: 816 6599 1317

Код доступу: 5hY3aT

Модератор: *Олександра Киричук*

Мар'яна Студницька, к.мист., доц. кафедри історії і теорії мистецтва Львівської національної академії мистецтв

Програма монументального синтезу в архітектурі церкви с. Вислобоки на Львівщині: регіональна ідентичність в умовах міжконфесійного пограниччя XVIII ст.

Олександра Киричук, к.і.н., заступниця директора з наукової роботи Львівського музею історії релігії

До питання атрибуції портрета-прославлення Атанасія Шептицького з фондів Львівського музею історії релігії.

Наталя Булик, к.і.н., завідувачка відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

«З рискалем у руці»: Греко-католицька церква й археологія в Галичині між двома світовими війнами.

Вікторія Волошенко, к.і.н., доц., ст.н.сп. Інституту Релігієзнавства — філії Львівського музею історії релігії

Релігійно-духовні твори наддніпрянських авторів у галицьких виданнях просвітницького характеру на зламі XIX–XX ст.

Ольга Смольницька, к.філос.н., консультант з філології Місії «Постуляційний Центр беатифікації й канонізації святих» Української греко-католицької церкви

Вибрані праці митрополита Андрея Шептицького в сучасних українських перекладах з німецької та інших мов: перекладацькі трансформації в увиразненні релігійного та культурного контексту.

12.00–13.00 Перерва на каву

початок роботи секції о 13.00

СЕКЦІЯ ІІІ.

ФІЛОСОФСЬКІ ТА БОГОСЛОВСЬКІ АСПЕКТИ РЕЛІГІЙНОСТІ

Модератор: *Ірина Орлевич*

*Георгій Панков, д.філос.н., проф. кафедри культурології та медіа-комунікацій
Харківської державної академії культури*

Честь в аскетичному дискурсі Києво-Печерського патерика.

*Петро Сабат, д. східних церковних н., к.і.н., доц. кафедри літургійних наук Українського
Католицького Університету*

**Запровадження богослужіння Хресної дороги в УГКЦ та історія його
формування і звершення у світлі літургійного благочестя як Східної, так
і Західної традиції Церкви.**

*Тимофій Ясеницький, єромонах, д.ц.і., доц., викладач Київської православної
богословської академії*

*Степан Старовецький (співавтор), магістр філософії, студент Київської
православної богословської академії*

**Російська збройна агресія проти України: різночитання «миру
Христового» (Ін. 14:27) у парадигмах СЦУ (ПЦУ) та РПЦ МП.**

*Ірина Гаюк, д.культур., доц. кафедри менеджменту мистецтв Львівської національної
академії мистецтв*

Сакральне і профанне в культурі західного світу ХХ–ХХІ ст.

14.30–15.00 Перерва на каву

початок роботи секції о 15.00

**СЕКЦІЯ IV.
ВИКЛИКИ XXI СТОЛІТТЯ**

Модератор: *Наталія Колб*

Анатолій Колодний, д.філос.н., проф., гол.н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Досвід толерантизації міжконфесійних відносин в Україні за умов російської агресії.

Ольга Недавнія, к.філос.н., ст.н.сп. Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України

Проблематика війни в Основах соціальної концепції Російської православної церкви.

Павло Артимишин, к.і.н., н.сп. Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, ст.н.сп. Інституту релігієзнавства – філії Львівського музею історії релігії

Діяльність Української православної церкви Московського патріархату в рамках російської стратегії “м’якої сили” в Україні: від гібридності до війни.

Тетяна Грушева, к.і.н., доц. кафедри новітньої історії України Запорізького національного університету

Дар’я Поняткова (співавторка), здобувачка магістерського рівня спеціальності Історія та археологія, факультет історії та міжнародних відносин Запорізького національного університету

Вплив сучасного православ’я на українську ідентичність.